

Konopljan

induplati

glasilo delovne organizacije

induplati jarše

LETO XXVIII.

ŠT. 1, JANUAR 1980

Naš direktor — Kraigherjev nagrajenec

Za posebne zasluge pri vodenju gospodarske organizacije INDUPLATI in za spodbujanje sodobne proizvodnje je bil 4. januarja letos nagrajen direktor DO Induplati tovariš dipl. ing. Srečo BERGANT s Kraigherjevo nagrado.

V skopih besedah navaja tudi dnevni tisk tistih dni in TV poročila o tej odločitvi slovenske Gospodarske zbornice.

Tovariš Bergant je kot prvi diplomiral leta 1961 na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo — odsek za tekstil — univerze v Ljubljani. Že takrat se je močno zavzemal za uvedbo kemijskih vlaken v proizvodnjo skupaj s trdimi vlakni. Po letu 1968, takrat je postal direktor naše DO, pa je svoje gledišče do sintetičnih vlaken še podkrepil in usmerjal našo proizvodnjo v izdelavo tkanin iz sintetičnih vlaken. Že začetkom prejšnjega desetletja smo postopoma opustili predelavo trdih vlaken. Tako so šli v pozabo predpredelnica, z ročnimi mikiči, česalnimi stroji in mikalniki ter mokra predelnica lanu. To je bil za naše delavce velik napredek; razloček pa mlajši sodelavci sploh ne poznajo, kar je nazadnje celo prav. Zakaj bi govorili o težavah, v katerih so si mnogi njihovi starši služili vsakdanji kruh.

Modernizacija strojnega parka ne more biti nikoli zaključena, je moto, s katerim izvaja naša DO stalno obnovo strojev. Vedno ne teče vse, kakor bi želeli; pri tem mislimo predvsem na carinske omejitve. Spremljamo pa čas, ko z novimi stroji stalno izboljšujemo in bogatimo naše izdelke.

V Induplati se naslanjamo tudi na uporabo podatkov računskega oddelka. Elektronika pač zamenjuje naše (prepočasne) možgane.

Strokovnost in poznavanje gospodarske problematike v širšem obsegu so bile merodajne, ko so našega direktorja pred časom izvolili za predsednika Aktiva gospodarstvenikov občine Domžale. Zelo uspešno je opravljal to nalogo.

Nagrajenec, tovariš Bergant, je, to vidimo in vemo, vsestransko vpet v tok današnjega razvoja. Po

slovne vezi z zahodnimi, predvsem skandinavskimi državami, so utrjene. Danes so na vidiku že nova trgovinska poznanstva z državami v razvoju. Smelost, s katero vodi

ta kolektiv in nenehna sila, ki ga žene po poteh napredka, nas prepričujejo, da je letošnja Kraigherjeva nagrada izročena pravemu človeku.

Naloge v letu 1980

Na vseh nivojih našega socialističnega samoupravljanja od občine preko republike do zveznih organov, sprejemamo ukrepe za stabilizacijo našega gospodarstva. Ker pa so osnova za izvajanje stabilizacije delovne organizacije ter višina splošne in skupne družbene porabe, bo tudi naša naloga v letu 1980, da se bolj gospodarno ponasamo, kakor pa smo se v preteklih letih.

V preteklih obdobjih smo že imeli določene stabilizacijske programe, vendar pa bomo morali v letu 1980 še bolj organizirano delati, da bomo tako dosegli boljše rezultate. Osnutek proizvodnega programa postavlja pred nas zahtevnejše naloge, katere so sicer realne, vendar pa bomo morali izboljšati našo organizacijo dela in doseči večjo angažiranost nas vseh pri opravljanju del in nalog. Z drugo besedo povedano, izkoristiti naše notranje rezerve, katere niso ravno majhne.

Če analiziramo dosežene rezultate preteklega leta, lahko ugotovljamo, da smo dosegli slabo produktivnost dela, slabšo kvaliteto in tudi slabo koriščenje delovnega časa.

Za izpolnjevanje predvidenih planskih nalog bomo morali izboljšati naše delo, predvsem na naslednjih področjih dela:

— zmanjševati stroške proizvodnje in to s skrbnim ravnanjem vseh pomožnih in izdelavnih materialov;

— doseči boljšo kvaliteto naših polizdelkov in končnih izdelkov ter tako zmanjšati popuste na kvaliteto, ki so znašali v letu 1979 preko 10 milijonov dinarjev;

— tekoče vzdrževanje strojnega

parka, ki naj s tem omogoča lažje in kvalitetnejše delo;

— nujno je analizirati naše izostanke, predvsem bolniške, ki so v stalnem porastu tako, da ta problem že povzroča motnje v proizvodnji;

— službe, katerih naloga je oskrbovati proizvodne obrate s potrebnimi materiali, pripravljati in organizirati delo za proizvodnjo, bodo morale skrbeti za to, da ne bo prihajalo do zastojev;

— z dobro organizacijo dela, vzdrževanjem strojnega parka, strokovnim izpopolnjevanjem in dobrimi medsebojnimi odnosi zmanjšati fluktuacijo delavcev.

Tudi na področju izvoza naših izdelkov na tuja tržišča, so pred nami zahtevne naloge. Ni toliko problem v količinskem izvozu, kot je v kvaliteti izdelkov. Izvozne naloge moramo izpolniti, da bomo z devizami kupili barvila, kemikalije, rezervne dele, surovine in s tem omogočili normalno delo v vseh proizvodnih obratih. Velikokrat povzroča slaba kvaliteta izdelkov kasnitev rokov dobav, zaradi ponavljanja količin v proizvodnji. S tem pa se dogodi tudi to, da inozemski kupec naročilo stornira, včasih pa celo zaradi tega določenega kupca izgubimo in s tem zmanjšujemo možnosti izvoza, kar lahko glede na obstoječe predpise povzroči težke motnje v proizvodnji.

Na kraju bi poudaril sledeče: z dobrim delom, delovno zavestjo in delovno disciplino lahko dosežemo postavljene cilje in s tem omogočimo sebi in družbi, pred katero smo kot samoupravljalci odgovorni, bolj-ši jutrišnji dan.

F. Jeraj, ing.

Problemska konferenca v Mokronogu

Na problemski konferenci v naši delovni enoti konfekcije v Mokronogu, ki jo je v decembru 1979 sklical Občinski sindikalni svet Trebnje, smo obravnavali pereča vprašanja tega obrata, zlasti vprašnje organiziranja tega obrata kot TOZD in dokončanje investicije, s katero naj bi v objektu stare šole z ustrezno adaptacijo uredili delovne prostore tega obrata. Poleg navedenih vprašanj so bila izpostavljena še vprašanja boljšega obveščanja delavcev tega obrata, zagotovitve določenega dela sklada sredstev skupne porabe v pristojnosti delavcev tega obrata in organizacije tople prehrane med delom delavcev tega obrata. V razpravi so bili še posebej načeti problemi glede doseganja norm v tem obratu in s tem v zvezi tudi glede višine osebnih dohodkov delavcev tega obrata.

V zvezi z omenjenimi vprašanji so bila dana določena pojasnila s strani predstavnikov naše delovne organizacije in TOZD Konfekcija, predstavnikov delavskih svetov in sindikata ter drugih družbeno političnih organizacij, ki so se udeležili te konference. Predvsem je treba poudariti, da so delavci tega obrata delali v današnjih delovnih pogojih oz. še slabših pogojih, še preden se je ta obrat formiral v okviru naše TOZD Konfekcija. Reševanje problema delovnih prostorov tega obrata je bilo spričo znane težavne situacije v letu 1978, ko je prišlo do bistvenega zmanjšanja naročil za proizvode posebnega pomena in ko se je hkrati tudi IMV Novo mesto odločil v celoti sam proizvajati prigrade za prikolice, zvezano z večjimi problemi, kot smo to predvidevali. Poleg tega pa smo prisiljeni čakati na izdelavo kompletnih projektov za gradbeno dovoljenje za to adaptacijo. Pripominjamo, da smo sami predlagali, da bi se najnujnejša dela opravila po hitrejšem postopku, kar pa je bilo zavrnjeno. V določeni meri so se dela pri projektiranju in v končni fazi izvedbe te adaptacije zavlekla tudi iz razloga, ker je bilo treba preveriti nosilnost stropov v tej šoli. Potrebne raziskave v ta namen je po našem naročilu opravil Zavod za raziskavo materiala. Na podlagi teh ugotovitev so sedaj v delu projekti pri Projektivnem biroju SGP Grosuplje in bi po njihovem zatrdilu morali biti v sorazmerno kratkem času narejeni.

Problem organiziranja navedene obrata kot TOZD je bil pred časom že obravnavan na zboru delavcev tega obrata, ki pa je ugotovil, da za organiziranje TOZD ne izpolnjuje zakonsko določenih pogojev. V takratnem času je bil položaj tega obrata še zelo težaven, tako da se je dejansko zastavljalo vprašanje nadaljnjih perspektiv tega obrata. Vsekakor pa je vprašanje organiziranja TOZD pogojeno

tudi z vprašanjem zaokroženosti delovnega procesa in realnih možnosti za ugotavljanje dohodka v tem obratu. Nesporno je, da se pri ustreznem obveščanju delavcev tega obrata pojavljajo pomanjkljivosti. Trudili se bomo, da te pomanjkljivosti čimbolj odpravimo in da izboljšamo obveščanje teh delavcev, čeprav je treba poudariti, da so delavci tega obrata deležni enakih možnosti za obveščanje, še posebej, da se tudi v tem obratu pri razpravah o posameznih vprašanjih redno angažirajo naši strokovni delavci.

Glede sredstev sklada skupne porabe je bilo pojasnjeno, da se ta sredstva združujejo na ravni delovne organizacije, saj temelji njihova uporaba na solidarnostnem načelu. Koriščenje je po potrebah, zaradi česar so lahko v preteklosti konkretno delavci tega obrata porabili dejansko več teh sredstev, kot so jih ustvarili. Seveda pa se viri teh sredstev vodijo točno po posameznih TOZD in DSSS. Posebej je treba pripomniti, da pa se ta sredstva, in sicer sredstva stanovanjskega prispevka — solidarnostni del že ves čas združujejo v samoupravnih stanovanjskih skupnostih občin, kjer ti delavci živijo, t. j. občin Trebnje, Sevnica in Novo mesto.

Kar zadeva organizacijo tople prehrane je bilo povedano, da smo to prehrano v preteklosti že organizirali, in sicer v gostinskem obratu Žlajpah. Ker pa gostinski obrati oz. zasebniki nočejo prevzeti zagotavljanja take prehrane delavcev in ker tudi v drugih obratih, še posebej v Iskri, trenutno ni nobenih možnosti za organiziranje takšne prehrane našim delavcem, je zaenkrat ta problem rešen s tem, da dobivajo delavci tega obrata vrednostne bone za nakup prehrabnenih artiklov. S pomočjo krajevnih in drugih družbeno-političnih dejavnikov pa upamo, da bomo ta problem lažje rešili.

Res je bilo v zadnjem času v tem obratu sorazmerno nizko doseganje norme, čeprav je treba obenem poudariti, da ta pojav nikakor ni enak pri vseh delavkah. Razlog za takšne slabše delovne rezultate je v tem, da je prišlo v proizvodnji tega obrata do zamenjave proizvodov. Takšna nihanja v delovni storilnosti in s tem tudi v višini osebnih dohodkov se pojavljajo v vseh naših proizvodnih obratih. Pripomniti je treba, da je seveda tako gospodarsko kot tudi družbeno nesprejemljivo, da bi delavci delali dalj časa brez ustreznih meril za nagrajevanje po delu. Seveda pa je treba upoštevati tudi druge okoliščine, ki vplivajo na nižji osebni dohodek, tako zlasti bolniške staleže in druge izostanke z dela, nedoseženo število delovnih ur, uvajanje v delo začetnic idr., kakor tudi dejstvo, da prispevajo delavke tega obrata iz svo-

jih bruto OD 4 % več kot delavci v drugih naših obratih, kar pa tudi vpliva na nižje povprečje OD. V tej zvezi velja pripomniti, da je samo glede na oceno sestavljenosti del oz. nalog in vrednost točke, tj. brez kakršnihkoli drugih stimulativnih meril, osebni dohodek ogromne večine delavk tega obrata, tj. cca 50 delavk, določen že v višini 4.500,00 din, in sicer za delo v 184 urah mesečno. Delavci tega obrata so tako do meseca septembra, ko so dosegali sorazmerno dobre delovne rezultate, imeli v povprečju osebne dohodke od 5.300,00 do 5.600,00 din mesečno.

V razpravi so bili omenjeni tudi problemi našega poslovnega sodelovanja z IMV Novo mesto, za kar pa s strani posameznih predstavnikov družbeno političnih organizacij občine Trebnje ni bilo posebne pripravljenosti, da bi se angažirali in nam pomagali pri razreševanju te problematike. Menimo, da so to dejansko zelo pereči problemi, še posebej, ker gre za uresničevanje sodelovanja na novih dohodkovnih povezavah v skladu z zakonom o združenem delu in tudi izvenpanožnega povezovanja tekstilne proizvodne organizacije, kar vse je v naših družbenopolitičnih smernicah razvoja absolutno podprto in začrtano kot ena od osnovnih družbeno ekonomskih nalog. Še posebej pa je ta problem pereč tudi glede obrata v Mokronogu, saj smo že ob ustanovitvi tega obrata zapisali v njegov razvojni program poleg proizvodnje artiklov posebnega pomena ravno proizvodnjo šotorskih prigrad, tj. prav tisto proizvodnjo, kjer bi morali doseči ustrezne proizvodno tehnične in dohodkovne povezave z IMV Novo mesto.

Ob zaključku te konference, ki jo je otvoril in vodil predsednik Občinskega sindikalnega sveta, so bili z njegove strani prebrani pripravljene zaključki, ki jih objavljamo. Glede na opozorilo, da je popolnoma nemogoče zagotoviti dovršitev adaptacije do marca 1980, je bila nato v teh zaključkih vnešena sprememba, po kateri naj bi bila ta adaptacija dokončana do konca polletja 1980.

Seveda bodo morali o tej problemski konferenci, še posebej o njenih zaključkih razpravljati družbeno politične organizacije in samoupravni organi v naši delovni organizaciji, še posebej v TOZD Konfekcija. Ti organi bodo morali v tej zvezi nato zavzeti svoja stališča in sklepe.

ZAKLJUČKI OBČINSKEGA SVETA TREBNJE

1. Strokovne službe v DSSS, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije, organizacije zdru-

ženega dela INDUPLATI in TOZD Konfekcija morajo v obdobju do konca februarja 1980 pripraviti analizo izpolnjevanja pogojev samoupravne organiziranosti obrata v Mokronogu kot TOZD ter pripraviti program aktivnosti do konstituiranja TOZD v letu 1980.

2. V dosedANJI obliki samoupravne organiziranosti morajo DPO, samoupravni organi in strokovne službe TOZD konfekcije zagotoviti temeljito informiranje oziroma obveščanje delavcev zlasti o gospodarjenju obrata Mokronog, da bo zagotovljena možnost odločanja delavcev na vseh področjih. Gradiva za seje samoupravnih organov naj bodo spričo omejenih administrativnih zmožnosti v obratu dostavljena v številnejših izvodih, pravočasno ter pripravljeno tako, da bodo delavcem razumljiva. Tako pripravljena naj bodo tudi gradiva za razpravo ob sprejemanju posameznih splošnih aktov, programov in planov kot tudi podatki o gospodarjenju TOZD in obrata s tem, da je potrebno absolutno zagotoviti ob razlaganju takih gradiv in razprav udeležbo predstavnikov strokovnih služb TOZD konfekcija in seveda tudi DSSS.

3. TOZD konfekcija, njeni samoupravni organi in DPO se morajo zavzemati za to, da bo v planu za leto 1980 vgrajena investicijska naložba za dokončno adaptacijo delovnih in spremljajočih prostorov stare OŠ v Mokronogu, ki naj bo izvršena najpozneje do marca leta 1980.

4. Samoupravni organi in DPO, TOZD, OZD se morajo zavzemati za oblikovanje takih dokumentov sred-

njeročnega plana, v katerem bo detaljno opredeljen jasen družbenopolitični razvoj TOZD v Mokronogu z dorečenim programom dejavnosti in vsemi ustreznimi analizami, ki bodo zagotavljale uspešen ekonomsko ovrednoten rezultat.

5. DPO in samoupravni organi TOZD in OZD morajo z nadaljnjim razvojem doseči, da bo položaj delavca v obratu Mokronog enak položaju delavca v drugih proizvodnjah TOZD in OZD Induplati Jarše, zato je potrebno nadalje dograjevati samoupravne splošne akte, ki normativno urejajo odnose pri pridobivanju in razporejanju dohodka, predvsem na delitvi sredstev za osebno in skupno porabo v smeri, da bodo tudi delavci v Mokronogu »ki tudi usvarjajo novo vrednost« imeli možnost posamezna namenska sredstva usmerjati tudi v zadovoljevanje skupnih potreb v kraju, kjer živijo. Del sredstev skupne porabe naj ostane v pristojnosti delavcu v Mokronogu, predvsem za naslednje namene:

- stanovanjsko izgradnjo, prenos stanovanjskih sredstev na Stanovanjsko skupnost Trebnje, nakup družbenih stanovanj,
- rekreacijo delavcev izven delovnega časa ter udeležbo na DŠI,
- kulturno življenje v krajevni skupnosti,
- pomoč društvom in kr. skup.
- in podobno.

6. Strokovne službe morajo takoj, najkasneje pa do februarja 1980 poiskati najustreznejšo obliko in način preskrbe organizirane tople prehrane delavcev.

NA ROB KONFERENCI

12. 12. 1979 smo se s predstavniki DPO in predstavniki strokovnih služb v DSSS odpravili na problemsko konferenco v Mokronog. Na konferenco so bili vabljeni tudi predsednik KS Trebnje, družbeni pravobranilec samoupravljanja, direktor IMV, sekretar OSZS, novinarja Dolenjskega lista in DE, ter vsi delavci OE Mokronog.

Obravnali smo tekoče probleme, možnost ustanovitve TOZD pa naj bi bila glavna tema.

Postavljena so bila vprašanja glede prevoza, glede iztrošenosti strojev, prehitre menjave delovnih operacij, ter previsokih norm. Zastavljena so bila tudi vprašanja glede toplega obroka — malice, premajhne obveščeni delavcev o dogajanjih v matični DO, ter o izvršitvi adaptacije prostorov stare šole v Mokronogu, v katero se bo preselil celoten obrat.

Glede prevoza moram poudariti, da tudi pri nas ni urejeno, zato si vsak pomaga po svoje, stroje imamo enakovredne, delovne operacije so enake, zato imamo enake probleme pri delu.

Med razpravo sem opazila, da v obratu prevladujejo mlajše delavke, v Radomljah pa je ravno obratno. Zato menim, da se ne bi smele toliko pritoževati glede norm, saj naše delavke opravljajo enaka dela in naloge, ob enakih normah.

Benda Olga
OOS TOZD
Konf. Radomlje

ZIMSKE POČITNICE — Naši šolarji se pravkar veselijo zimskih počitnic. Nekateri bolj srečni si bodo lahko privoščili smučanje, nekateri manj srečni pa le sankanje ali drsanje. Seveda pa lahko ob besedah srečni — manj srečni oporekate! Otroci najbrž ločijo le obe skrajnosti, in mislim, da jim predstavlja največje veselje dejstvo, da prihajajo počitnice in največjo srečo, če bomo tudi tisti starši, ki si ne bomo privoščili nekaj dni dopusta, odtrgali kakšno popoldne in rezervirali kak vikend zato, da ga bomo veselo preživeli z njimi!

Ivo Sešek – oblikovalec novih vzorcev v Induplati

Z Ivom sva znanca od leta 1950, ko je prišel v Induplati. Sedem let je bil mojster v filmski tiskarni, potem je prevzel vodstvo vzorčnega oddelka. Najprej je ustvarjal tam, kjer je danes naš računski center (IBM), potem se je preselil v montažno stavbo, kjer je tudi naša tehnična služba. Od sedanjih koristnikov teh prostorov je vzorčni oddelk najdalj tam.

Osemindvajsetega avgusta je tovariš Sešek slavil 50-letnico življenja. Preskromno je minil ta datum. O nekaterih sploh premalo govorimo, čeprav so pomembni pri našem delu. Izgled izdelkov je merodajen za dobro prodajo, od prodaje, od količine prodanega blaga pa je odvisna naša uspešnost. Naši osebni dohodki.

Ko sem pred koncem leta razmišljal o vsem tem, sem se oglašil pri tovarišu Sešku in z njim pripravil za Konoplan naslednji razgovor:

Kadar gre za velike naloge se spomnim tistih, ki pri njih merodajno sodelujejo. Vi, tovariš Sešek, ustvarjate osnutke za izdelke, katere bomo potem prodajali na domačem trgu in v tujini. Od kdaj se ukvarjate z razvojem zaves in katere značilnosti kaže naglasiti?

Z vprašanji razvoja tkanin za zaves in z vzorčenjem zaves se ukvarjam od ustanovitve vzorčnega oddelka; to pa je več kot 20 let.

Pred desetimi leti smo zamenjali glavno surovino za izdelavo zaves in namiznega perila. Je ta zamenjava še vedno veljavna?

Mi še izdelujemo zaves iz sintetične, tujina pa se že vrača h naravnim vlaknom (bombaž, lan ... itd.). Te surovine na sodoben način visoko oplemenitijo. To vračanje ima glavno opravičilo v energetske krizi. Pripomnil bi, da se oglašuje vedno več kupcev tudi v Jugoslaviji, ki želijo zaves iz naravnih materialov.

Primerjajmo pot, ki jo gremo mi in tisto, ki jo obirajo tujci. Je to skladno ali orjemo še vedno »balkanski« okus?

V okviru možnosti so naša pota in pota tujcev precej izenačena. Poudariti pa moram, da se tudi balkanski okus popravlja in je že na dostojni ravni. V Induplati pa se tudi v preteklosti nismo kaj prida ozirali na okuse posameznikov, ampak smo oblikovali sodobne vzorce na času primernih tkaninah.

V kolikšni meri so tiskanine prezentne na današnjih zavesah? So vzorci abstraktni ali realistični? Koliko rožastih vzorcev še najdemo na zavesah in v kakšnih barvah?

Mi tiskanih zaves že dve leti ne izdelujemo več. Imeli smo težave s kooperanti, zato smo odstopili od tiskanja. Na zunanem trgu pa so tiskanine zelo prisotne in med njimi je po oceni kar 90% rožastih vzorcev v realistični izvedbi v naravnih, nekoliko pastelnih barvah.

Se vprašanje o konstrukciji zaves. Kakšne tkalske kompozicije prevladujejo in katere barve? Kolikšen delež zaves barvamo v kosih

in koliko zaves je stkanih iz barvaste preje?

Pri naših lažjih zavesah je sukljanka aktualna, ker je zelo uporabna za izdelavo tkanih zaves. Lažje zaves so v pastelnih barvah, težje v močnejših toplih barvah.

20 do 25% zaves barvamo v kosu, preostale so izdelane iz surove ali iz barvaste preje.

Naše zaves so bile vedno na vrhu v primerjavi z ostalimi konkurenčnimi proizvajalci. Kako pa sodite o ceni; je mogoče današnja ceno obdržati ali ne?

Cena je sprejemljiva. Vedno in povsod je treba za kvalitetno blago odšteti nekaj več. Zadeva drugih pa je, da ugotovijo, kako bo sprejel ceno končni kupec zaves.

Vemo, da zahtevnejši evropski trg ugodno sprejema naše izdelke. Kaj nam zagotavlja, da bo tako tudi v prihodnje? Koliko zaves sploh prodamo na tujem trgu — za devize?

Tujec zahteva dvoje. Prvič želi prvovrstne izdelke, brez napak in drugič dobavo naročenega blaga v dogovorjenem roku. V tujino prodamo okrog 10% naših zaves.

Kaj manjka reklamati za naše izdelke? Če nič, recite, da je o. k.

Vsekakor bi si prizadeval, da bi sodelovali na beograjskem sejmu POHIŠTVA IN OPREME. Tja spadamo, to je naša domena. Lahko bi bili nagrajeni z »zlatim ključem«. Če je izdatkov za sejme preveč, bi lahko kakšnega drugega opustili. Bolje bi bilo tako.

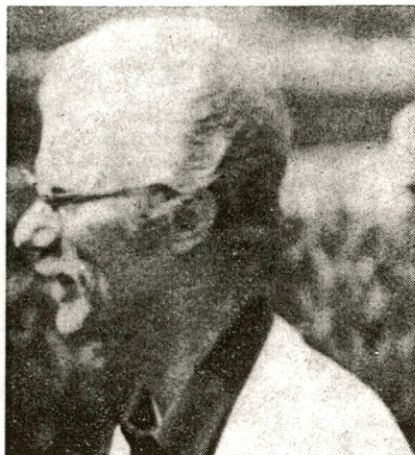
Kaj najbolj pogrešate pri vašem delu in kaj pri realizaciji osnutkov?

Za kreiranje manjka večja izbira materialov (prej). Nabava določenih prej je dolgotrajna in zamotana zadeva. Zgodí se, da smo zato v zaostanku glede na konkurenco, predvsem tujo.

Sodelovanje z našo tkalnico pa je dobro; ko so možnosti, naredijo, kar predlagamo.

Če bi sami odločili o sestavi novih kolekcij, za kakšno periodiko bi se odločili?

S posameznimi novimi vzorci bogatimo našo kolekcijo tekom ce-

lega leta. V avgustu ali septembru pa predstavimo novo kolekcijo. Tako je dovolj časa za izdelavo prvih komercialnih količin, v skupnih službah pa lahko pripravijo ustrezen proizvodni plan in plan nabave surovin ter barvil in kemikalij. Le tako lahko trgu zagotovimo, da je mogoče dobiti izdelke iz nove kolekcije že na začetku novega leta.

En obisk in dva poslovna telefonska pogovora sta zmotila našino novinarsko idilo. Kljub temu je teklo vse v prijetnem, rahlo novoletnem vzdušju. Tovarišu Sešku sem se na kraju za razgovor zahvalil in mu zaželel še veliko uspehov v tretjem desetletju ustvarjanja novih vzorcev.

Otmar

Navodilo za vpis nesreč

Vodje dela (mojster, pomočnik, predelavec) mora v predloženi formular vpisovati vse nesreče, ki so se pripetile v zvezi z delom, ljudem na delih oz. nalogah, katere vodijo in jih nadzirajo.

Sem spadajo nesreče, ki imajo kot posledico bolniški stalež in nesreče zaradi katerih ni bolniškega staleža kot so: vrezi, vbodi, odrgnine, rahli udarci in podobo.

Delavci so dolžni prijaviti nesrečo vodji dela, če pa je v bolniškem staležu, mora tako poškodbo v najkrajšem času tudi prijaviti varnostni službi.

Mojstri so tudi dolžni dostaviti varnostni službi v najkrajšem roku interni obrazec o poškodbi (poškodovancu).

Vodja VD:
Nikolić Ismeta, dipl. ing.

Planiranje proizvodnje

Prispevek prikazuje pregled in zaporedje opravil v postopku letnega planiranja proizvodnje. Sam postopek lahko v grobem razdelimo v dve fazi:

1. preverjanje, ali smo sposobni realizirati prodajno napoved in
2. določanje potrebnih proizvodnih elementov za realizacijo letnega proizvodnega plana.

Rezultat prve faze so podatki za korekcijo prodajne napovedi. Zato se ta faza v postopku planiranja opravlja tako dolgo, da so proizvodne možnosti zadovoljivo usklajene s prodajnimi potrebami.

Druga faza je enkratna, njen rezultat pa so informacije za planiranje:

- nabava (material, storitve, orodja in pripomočki),
- kadri,
- investicije.

Proizvodni plan nam pove, kaj, koliko in kdaj bomo proizvajali. V praksi srečujemo dva postopka planiranja proizvodnje. Pri prvem, klasičnem, določimo vrsto in obseg proizvodnje na osnovi obstoječih možnosti temeljnih organizacij, s planom prodaje pa se v okviru teh možnosti prilagajamo tržišču. Z drugimi besedami: plan narekuje proizvodnja, prodaja pa skuša prodati, kar je proizvedenega. Ker je danes problem prodati vedno večji, iz klasičnega prehajamo na sodoben pristop k planiranju proizvodnje, kjer je osnova prodajna napoved.

V postopku planiranja proizvodnje:

- določamo potrebne elemente za realizacijo prodajne napovedi,
- kontroliramo stanje teh elementov in dajemo podatke za nabavo manjkajočih, pri čemer skušamo možnosti prilagoditi potrebam tržišča.

Letna napoved prodaje pove, kaj, koliko in kdaj je možno v letu dni prodati. Definira nam torej:

- vrste proizvodov,
- skupne količine proizvodov,
- periodične potrebe posameznih proizvodov.

Še preden pridemo do planiranja proizvodnje, moramo napraviti plan zalog proizvodov. Količina, ki jo bo možno prodati, je namreč sestavljena iz začetne zaloge (1. januar) in željene proizvodnje — končna zaloga.

Planirana končna zaloga proizvodov je rezerva, ki omogoča prodajo tudi takrat, kadar nastopajo motnje v proizvodnji. Zato jo planiramo zlasti pri tistih proizvodih, pri katerih smo zelo zainteresirani za prodajo.

Samo po sebi se sedaj postavlja vprašanje, ali je željeno proizvodnjo možno realizirati in če je, pod kakšnimi pogoji.

Proizvod je v splošnem izloček (output) proizvodnega sistema, v katerem s kapacitetami spreminjamo vložek (input) v sistem.

Input predstavljajo:

- material,
- energija,
- informacije.

Kapaciteto pa:

- delovna sredstva (stroji in oprema) in
- ljudje, ki z njimi rokujejo.

Output so proizvodi.

Če hočemo določiti možnosti proizvodnje, moramo torej raziskati, kakšne vrste materiala, koliko in kdaj ga rabimo, pa tudi kapacitete proizvodnega sistema.

Skupne količine materiala, ki ga potrebujemo za željeno proizvodnjo, so že lahko omejitve, zaradi katere ne bomo mogli realizirati željene proizvodnje. Če nam nabava da podatke, kateri materiali so s stališča preskrbe kritični in v kakšnih maksimalnih količinah jih lahko priskrbi, lahko s primerjavo letnih potreb materiala, ugotovimo možnost proizvodnje. Če so potrebne količine kritičnega materiala prevelike, bomo po možnosti za manjkajočo količino predvideli nadomestni material, v nasprotnem primeru pa dejanska proizvodnja ne bo enaka tisti, ki jo želi prodaja. V proizvodni plan torej ne bomo mogli vnesti tistih količin proizvodov, za katere materiala ne bo možno preskrbeti.

Vprašanje pa je, katere proizvode izločiti, če kritični material rabimo za več artiklov. Odgovor nam da analiza donosnih proizvodov, ki upošteva pokritje posameznega artikla, možno količinsko prodajo in njegovo prihodnost.

Izračun zasedbe razpoložljivih kapacitet nam mora odgovoriti na sledeča vprašanja:

- ali sploh in moremo izvesti vsa potrebna dela (operacije)?
- če znamo, koliko časa (ur) rabimo za posamezno vrsto dela?
- ali lahko opravimo potrebne ure z razpoložljivimi stroji, opremo?
- je delovnih sredstev iste vrste dovolj?
- če je delovnih sredstev dovolj, ali je dovolj delavcev, ki z njimi rokujejo?

Na prvo vprašanje lahko takoj odgovorimo pritrdilno, saj morajo biti proizvodi »osvojeni«, to je tehnologija določena in preizkušena.

Posamezne kapacitete po vrstah dela določimo na osnovi tehnoloških postopkov.

Razpoložljive kapacitete določimo na osnovi instaliranih strojev, opreme in števila delavcev, ki z njimi upravljajo.

P. Stoimenovski, dipl. ing.

Slaba reklama za knjigo je, če se glasi: kupite knjigo Stane STRAŽARJA

Moravska dolina Življenje pod Limbarsko goro

Dobra reklama pa je: knjigo je napisal domačin Stane STRAŽAR, ki ima izjemen dar za opazovanje in pisanje kronike. In kaj lahko berete v tej knjigi? Verjetne podatke, odkod izhaja vaš rod, če ste domačin. Morda so tolmačene podrobnosti ob nastanku vašega priimka. Seveda je še mnogo drugega zanimivega, tako da je vrh Slivno za 92 m višji od Limbarske gore, ali da je stala cerkev sv. Florijana že od leta 1439. O ljudeh in njihovih navadah, ki živijo na Moravskem že stoletja. O cerkvah, o zidanih znamenjih in muzejih. No, zanimivosti pa lahko odkrijete tudi sami. Takšne so, recimo: zapori v kleti starejše hiše, v katerih so še verige ali sledi, da so tam bile. Na te verige so vklejnili tolovaje. Poglejte! Ne, še prej preberite knjigo, v kateri piše tudi, da je bilo nekoč prodano celotno posestvo v Hrastniku za 82 beneških mark. Če primerjamo tiste cene z današnjimi...! V knjigi piše tudi, da so pred sto leti obstajali načrti za dograditev železnice od Domžal skozi Dob in ob Rači do Moravč, kjer naj bi tekla dalje do Zagorja, kar bi močno spremenilo gospodarski razvoj te doline. Seveda ni Stražar pozabil niti na naše slavne može Jurija VEGO, Jožefa ŠTEFANA in na Frana DETELO.

Dolga in podrobna je tudi zgodba, ki opisuje junaštva moravskega bataljona, pa Šlandrovcev in komande IV. operativne cone.

Na 778 straneh je napisana knjiga MORAVSKA DOLINA; v njej je nekaj sto fotografij. Naklada je skromna, zato tudi cena 300 dinarjev za knjigo ni velika. Dobra reklama je to, ali ne. Za zaključek pa bom strnil misel, ki naj izzveni bolje od najboljših reklam, in ta je: KNJIGA »MORAVSKA DOLINA« SODI V VSAKO HIŠO.

O. Lipovšek,
knjižničar

P. s. Za ogled imata po en izvod knjige O. Lipovšek v skupnih službah in Vinko Kepec v tkalnici. Tovariš Kepec ima knjige tudi naprodaj.

Delavski sveti so sklenili

Sredi decembra so zasedali delavki sveti TOZD, DSSS in delovne organizacije. Imenovali so inventurne komisije in določili roke za popis, verificirali sklepe zborov delovnih ljudi iz obravnave, ki je bila v času od 21. do 23. 11. 1979, obravnavali in sprejeli nekatere akte LB — Banke Domžale ter akte Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino; posamezni delavski sveti so obravnavali in sklepali še o specifičnih zadevah posameznih TOZD oz. DSSS.

Nekaj besed bi veljalo povedati o sprejetju aktov LB — Banke Domžale in aktov SISEOT.

Banka nam je dala v sprejem Osnutek sprememb in dopolnitev Statuta LB — Banke Domžale, Samoupravnega sporazuma o združitvi v LB — Banko Domžale, Poslovnika za delo zbora LB — Banke Domžale in Poslovnika o delu izvršilnega odbora LB — Banke Domžale.

Bistvo sprememb je v novem sistemu delegiranja delegatov v zbor Banke. Doslej so zbor sestavljali delegati na ravni DO (en skupni delegat za celotno DO), po novem pa naj bi vsaka TOZD imela enega delegata in njegovega namestnika, ki bosta zastopala interese posamezne TOZD oz. DSSS.

Tako so bili za posamezne TOZD in DSSS (na DS TOZD in DS DSSS) imenovani naslednji delegati:

TOZD Proizvodnja — Francka Marinšek, namestnik Janez Pezdir, TOZD Konfekcija — Jože Klešnik, namestnik Janez Rainer,

TOZD Restavracija in PD — Ingo Paš, namestnik Vida Andromako, TOZD Maloprodaja — Fanika Zajec, namestnik Ivanka Bergant,

DSSS — Srečo Bergant, namestnik Stanislava Zabret.

Samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino (SISEOT) nam je dala v sprejem Samoupravni sporazum o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1980 (če se spominjate, smo podoban sporazum sprejeli v preteklem letu za leto 1979) in pa Spremembo Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za zagotovitev materialne osnove za delo SISEOT.

Prvi omenjeni sporazum predvideva za leto 1980 nekatere novosti in sicer: doslej smo pri uvozu in izvozu nastopali kot celotna delovna organizacija, z novim letom pa bo pri uvozu (in izvozu) nastopala vsaka TOZD zase, to pomeni, da bo vsaka TOZD zase morala pridobiti devize, če bo hotela uvažati.

Način pridobivanja deviz se spremeni: uvažali bomo v taki višini kot bomo planirali (95% uvoz re-prom., 5% za pokrivanje invest.,

rezervo in uvoz za tiste koristnike, ki ne bodo mogli sami ustvariti deviz), vendar bomo omejeni s tem, v koliki meri bomo izvozili — torej planirani izvoz bomo morali realizirati, če bomo želeli pridobiti devize za uvoz potrebnih surovin, rezervnih delov, barvil, kemikalij in pomožnih sredstev za proizvodnjo.

Poleg deviz, ki jih bomo sami pridobili z izvozom, bo devize mogoče kupiti na deviznem trgu.

In tretja novost je združevanje deviznih sredstev med DO in TOZD (katere so sklenile SS o združevanju dela in sredstev). Tiste TOZD, ki ne bodo ob pravem času (ob kvartalnih) dosegle zadovoljiv uvoz, bodo imele omejen uvoz, vendar si bodo lahko pomagale iz zadrege, če jim bodo devize posodile druge TOZD.

Pri drugem sporazumu SISEOT pa smo potrdili spremembo, v zvezi z združevanjem sredstev za zagotovitev materialne osnove za delo SISEOT. Sprememba je bila narejena v 7. členu tega sporazuma, ki je prvotno določal, da se vsakoletni prispevek članov skupnosti, ki znaša 1000 dinarjev uporablja izključno za informativno dejavnost. Ker pa skupnost meni, da so članice dobro obveščene, se predlaga, da bi se omejena sredstva uporabila za kritje stroškov posameznih enot skupnosti (če se spominjate, so pred nedavnim TOZD in DSSS sprejemale Sporazum o združevanju v IX. tekstilno enoto SISEOT).

TOZD Proizvodnja:

— Potrdi se predlog popisnih komisij v predloženi sestavi za popis sredstev TOZD Proizvodnja. Popis se opravi po stanju na dan 31. 12. 1979 v času od 10. 12.—31. 12. 1979.

— Verificira se sprejem obravnavanih aktov SIS, ki so bili sprejeti z večino glasov na zborih delovnih ljudi TOZD Proizvodnja v času od 21.—23. 11. 1979.

— Sprejme se predlog tov. Jeraja, da se glede načina delitve letnih dopustov pridobi mnenje pravne službe republiških sindikatov.

Sprejme se popravljeni proizvodni koledar za leto 1980.

— Sprejme se Osnutek sprememb in dopolnitev Statuta LB — Banke Domžale, Samoupravnega sporazuma o združitvi LB — Banke Domžale, Poslovnika za delo zbora LB — Banke Domžale in Poslovnika o delu IO LB — B. Domžale. Za delegata TOZD Proizvodnja za zbor LB — Banka Domžale se imenuje tov. Francko Marinšek, šefa finanč. sektorja, za namestnika pa tov. Janca Pezdirja, vodjo TOZD Proizvodnja.

— Sprejme se samoupravni sporazum o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1980.

— Sprejme se sprememba v 7. členu Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za zagotovitev materialne osnove za delo SISEOT.

— Nabavi se kompresor za OE predilnica TOZD Proizvodnja v predračunski vrednosti 51.000 dinarjev.

— Zemljišče parc. 743/2 k. o. Homec se lahko da v uporabo vrtcu KS Preserje za namen otroškega igrišča, s tem, da to zemljišče ostane še naprej v upravljanju naše DO oz. TOZD.

— Predlog Papirnice Količevo o skupni gradnji samskega doma se zavrne, pač pa se sprejme predlog naše strokovne službe o pristopu k

Odprema blaga v zadnjih delovnih dnevih starega leta

akciji za gradnjo stanovanjskega bloka z garsonjerami.

— Odobri se odprodaja dela zemljišča parc. 729/2 in parc. 743/2 v skladu s predloženim soglasjem SKIS za izgradnjo oz. rekonstrukcijo križišča Preserje.

Prošnji za sofinanciranje v znesku 420.000 din pri investiciji rekonstrukcije križišča rPaserje pa se ne more ugoditi zaradi pomanjkanja razpoložljivih sredstev.

— Predlogu Občinskega sindikata ZSS za prispevek k stroškom novoletnih prireditev za otroke zaradi pomanjkanja razpoložljivih sredstev v te namene ne moremo ugoditi.

— Prošnji Gasilskega društva Radomlje za dodelitev prispevka pri gradnji novega gasilskega doma ne moremo ugoditi zaradi pomanjkanja razpoložljivih sredstev v te namene.

— Ugodi se prošnji OŠ Josip Broz Tito za podaritev 15 m² odpadnega blaga za popravilo lutkovnega odra.

— Sprejme se stališče, da delavci, ki jim je prenehalo delovno razmerje po lastni krivdi oz. zahtevi, da imajo še neporavnane obveznosti po sklenjenih posojilnih pogodbah za dodeljen stanovanjski kredit, vračajo ta kredit še naprej, vendar pa z ustrežno povečano obrestno mero.

— Ugodi se prošnji tov. Ane Masel za dodelitev izrednega stanovanjskega kredita za nujno obnovo stanovanjskih prostorov hiše Zg. Jarše 11 a in ji v ta namen dodeli sredstva v višini 20.000 din po veljavnih pogojih pravilnika.

— Ugodi se prošnji tov. Joži Pučko za dodelitev izrednega stanovanjskega kredita za obnovitev dela stanovanjske hiše Šinkov turn 50 a, ki ji je pogorel, in se ji v ta namen dodeli sredstva v višini 80.000 din po veljavnih pogojih pravilnika.

TOZD Konfekcija:

— Potrdi se predlog popisnih komisij v predloženi sestavi za popis sredstev TOZD Konfekcija. Popis se

opravi po stanju na dan 11. 12. 1979 v času od 11. 12.—31. 12. 1979.

— Verificira se sprejem obravnavanih aktov SIS, ki so bili sprejeti z večino glasov na zborih delovnih ljudi v TOZD Konfekcija v času od 21. 11.—23. 11. 1979.

— Sprejme se popravljeni proizvodni koledar za leto 1980.

— Sprejme se osnutek sprememb in dopolnitev Statuta LB — Banke Domžale, Samoupravnega sporazuma o združitvi LB — Banke Domžale, Poslovnika za delo zbora LB — Banke Domžale in Poslovnika o delu IO LB — Banke Domžale. Za delegata v zbor LB — Banke Domžale se imenuje tov. Jože Klešnik, šef ek. analit. sekt., za njegovega namestnika pa tov. Janeza Rainerja, vodjo TOZD Konfekcija.

— Sprejme se Samoupravni sporazum o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1980.

— Sprejme se sprememba v 7. členu Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za zagotovitev materialne osnove za delo SISEOT.

— Zavrne se prošnja KS Peče za uporabo prostora v obratu Induplati v Pečah za namen »Potujočega vrtca«. Vse prostore obrata Induplati v Pečah, bo od 1. 1. 1980 dalje uporabljala za lastno proizvodnjo (ponovno prične z dvoizmenskim delom).

— Predlog Papirnice Količevo o skupni gradnji samskega doma se zavrne, pač pa se sprejme predlog naše strokovne službe o pristopu k akciji za gradnjo stanovanjskega bloka z garsonjerami.

— Predlogu občinskega sindikata ZSS za prispevek k stroškom novoletnih prireditev za otroke zaradi pomanjkanja razpoložljivih sredstev v te namene ne moremo ugoditi.

— Prošnji Gasilskega doma Radomlje za dodelitev prispevka pri gradnji novega gasilskega doma ne moremo ugoditi zaradi pomanjka-

nja razpoložljivih sredstev v te namene.

— Ugodi se prošnji VVZ Piran TOZD VVZ Lucija za odstop odpadnega materiala, ki bi ga uporabili pri vzgoji in izobraževanju otrok (izdelava igrač, didaktične igre, okrasitev prostorov ipd.).

— Ugodi se prošnji Posebne šole Homec za izdelavo pokrivala za prikolic, katero bi radi čimbolje za varovali preko zime.

— Imenuje se delegata za skupščino uporabnikov storitev pri TOZD Varovanje premoženja Mengeš DO Varnost Ljubljana. Skupni delegat DO Induplati je Matjaž Pavlin.

— Reševanje prošnje za povrnitev stroškov šolanja Janeza Berganta se preloži na naslednjo sejo DS TOZD Konfekcija.

DS DELOVNE ORGANIZACIJE:

— Imenuje se centralna inventurna komisija v naslednji sestavi:

predsednik: BERGANT Srečo, direktor DO,

člani:

KLEŠNIK Jože, šef plansko-analitskega sektorja,

PAŠ Ingo, šef kadrovsko-organizacijskega sektorja,

RAINER Janez, vodja TOZD Konfekcija,

PEZDIR Janez, vodja TOZD Proizvodnja,

KRAMBERGER Maks, vodja

TOZD Restavracija in PD

ZAJEC Fanika, vodja TOZD Maloprodaja.

Komisija mora voditi in nadzirati delo vseh popisnih komisij TOZD in DSSS ter na podlagi zapisnikov posameznih popisnih komisij do 31. 1. 1980 sestaviti inventurni elaborat in ga dostaviti organom upravljanja TOZD in DSSS ter DO in vodjem knjigovodstva TOZD in DSSS ter računovodji DO in organom samoupravne delavske kontrole TOZD in DSSS ter DO.

— Imenuje se komisija za popis gotovine v blagajni, porto blagajne, denarnih sredstev na računih pri banki, popis terjatev, spornih in dvomljivih terjatev, ostalih terjatev ter vseh obveznosti do dobaviteljev ter družbene skupnosti DO za TOZD in DSSS v sestavi:

predsednik: PAŠ Ingo, šef kadrovsko-organizacijskega sektorja,

ODAR Malka, korespondent,

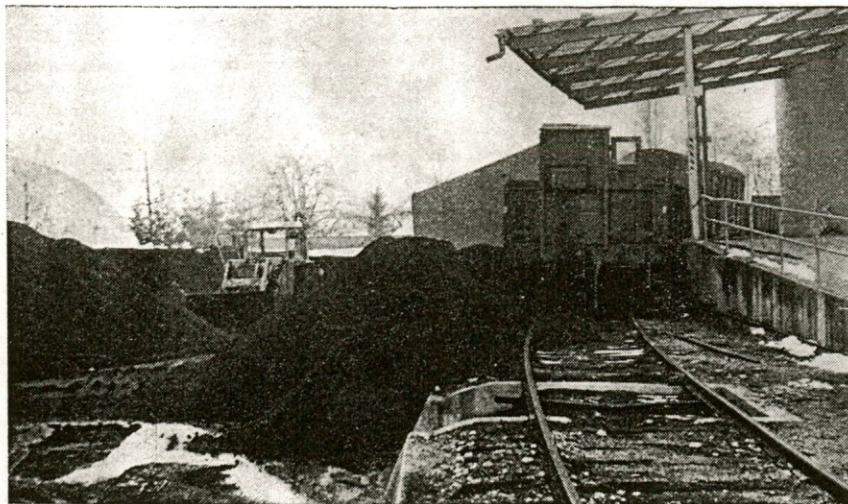
KURZWEIL Breda, vodja nabave.

Komisija opravi popis po stanju na dan 31. 12. 1979.

Komisija je dolžna predložiti zapisnik o poteku popisa in ugotovitvah do 25. 1. 1980 centralni inventurni komisiji.

— DO Induplati Jarše, ne prevzema pokroviteljstva pri športno-polit. prireditvi V. Množični pohod »IHAN 80«, ki jo organizira Smučarski klub Ihan, pač pa je pripravljena nuditi pomoč prirediteljem v obliki reklamnega oglasa.

— DS DO daje soglasje za imenovanje tov. Stanislave Zabret na dela oz. naloge računovodja delovne organizacije.

Zadnje dni decembra smo v dveh dneh dobili 7 ton premoga. Sedaj nas ogrevanje ne bo več skrbelo.

novice iz obratov

PREDILNICA

Sukalnica preseljena

V mesecu decembru smo preselili še zadnje stroje sukalnice v predilnico. Ekipa, ki je prevzela selitev, čeprav ob koncu selitev ni bila več kompletna, je svoje delo opravila do roka, zato jo lahko pohvalimo za vestno opravljeno delo.

Proizvodnja je ob koncu meseca malo manjša, zaradi pomanjkanja malon vlakna 4,5-110 lesk za Nm 4,5 ef. in Nm 9 pollesk. Delno pa tudi zaradi dodatnih dni priznanega dopusta. Zato bo treba skrbeti, da se v letu 1980 dopusti izrabijo enako merno preko celega leta.

Med zastoji naj še omenim okvaro PIV naprave na avto regulatorju Duranitre, vsled česar je nastal zastoj na celotnem sistemu 2 dni.

T. Ručigaj,
vodja OE

Pogled v preseljeno sukalnico

TKALNICA

Strokovni tečaj za mlade pomočnike

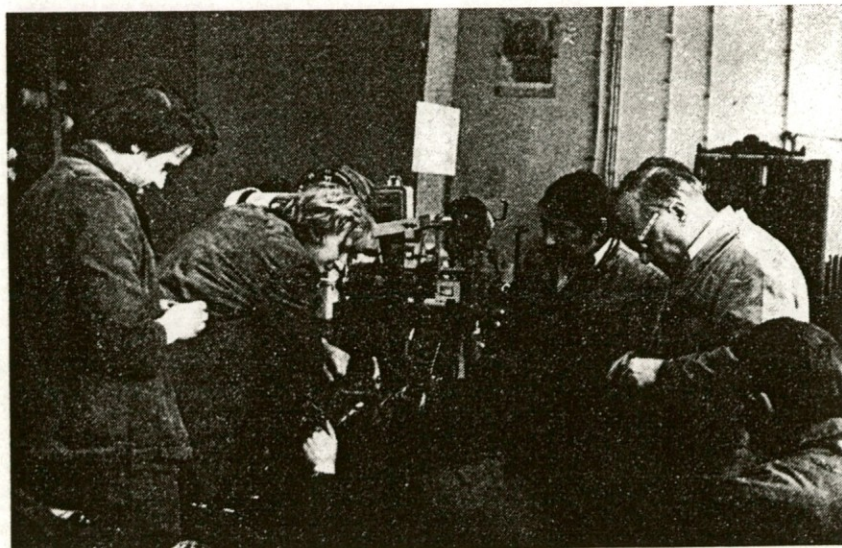
V mesecu decembru smo v tkalnici iztkali zadnje metre tkanin, ki so bile predvidene za izvoz v letu 1979. Ostale tkanine smo tkali normalno, z manjšimi zastoji.

V mesecu novembru in decembru poteka v prostorih tkalnice tečaj za nastavljanje in vzdrževanje tkalskih strojev.

Tečaj vodi priznani strokovnjak s tega področja, tov. Bajželj iz Kranja. V tečaj je vključeno pet mladih pomočnikov, ki naj bi s pridob-

ljenim znanjem pripomogli k dvigu kvalitete izdelkov. Zavedati pa se morajo, da se bo njihovo pravo učenje pričelo šele na partijah, kamor bodo razporejeni. Če so bile te novice dobre, pa moram priznati, da tudi slabih ni manjkalo. Največje težave so bile pri dobavi preje, katera je bila slabše kvalitete kot v predhoništevilkah. Določenih števil je primanjkovalo, kar posebno velja za bombaž. To pomanjkanje je nadaljevanje tistega iz novembra. Težave nam delajo tudi uvozne prepovedi, zaradi česar primanjkuje rezervnih delov iz uvoza. Zelo so nas pestili tudi dopusti.

Obratovodja
Kotnik Janez

Mladi pomočniki z zanimanjem sledijo inštruktorju

KONFEKCIJA

Delavke se vračajo v Peče

Dela, ki jih mora v naslednjem letu opraviti konfekcija, so obsežna. Da bi jih opravili, so nujne nekatere spremembe. Ena teh je, vrnitev delavk iz Peč v njihov prvotni oddelek. Zaradi pomanjkanja dela so bile namreč lani začasno prerazporejene v TOZD Proizvodnjo v Jarše. S tem se nekoliko poveča število šivilj v konfekciji, vendar kljub temu so naloge tolikšne, da jih bodo zmogli le s pridnostjo in z resnim delom vsakega posameznika.

Kapacitete oddelka v Mokronogu so zasedene z izdelavo šotorov za Gotschalk, konfekcija Radomlje še izdeluje izdelke za posebne namene, v kratkem pa se bo začela tudi proizvodnja turističnih šotorov za domači trg. Podobno je tudi v konfekciji v oddelku Mengeš.

Vodja OE
G. Gardašević

MODERNIZACIJA TEŽKE KONFEKCIJE

V obrat težke konfekcije smo pred kratkim montirali varilni stroj firme PFAFF. Posebnost tega stroja za varjenje blaga je v tem, da ima obliko šivalnega stroja, služi pa večnamensko pri tehnološkem postopku spajanja PVC tkanin. Trenutno ga uporabljamo za prekrivanje šivov (vodotesna izvedba šivov) pri šotorih za firmo Gotschalk.

Vodja OE
T. Videnšek

Konfekcijski varilni stroj

Varilni stroj

Sredi decembra 1979 smo našo težko konfekcijo modernizirali z novim strojem za varjenje plastificiranih tkanin. Stroj deluje na vroč zrak ali na vročo zagozdo. Kljub temu, da šteje stroj med zadnje tehnične dosežke za industrijsko konfekcioniranje, je v tujini že nekaj časa poznan. Zato je tudi eden od naših večjih kupcev šotorov zahteval, da šive na strehah prekrijemo s trakom na sodoben način. To prekrivanje šivov naj prepreči pronicanje vode skozi šive v deževnem vremenu.

V uvodni misli je proizvajalec stroja, tovarna PFAFF iz ZRN napisala: Za spajanje sintetičnih folij je varjenje, glede na material, najbolj primeren način. S homogenizacijo sintetičnih snovi postane namreč varjeni šiv brezhibno vodotesen.

Varjenje namesto dosedanjega šivanja plastificiranih tkanin nam bo omogočilo povečati sortiment izdelkov iz omenjenega materiala, predvsem pa izdelovati obleke in podobne (specialne) izdelke (za gornike, za jadrance, za motocikliste, za smučarje ipd.).

Za priučitev dela na tem stroju je bilo le malo časa tako, da že nekaj tednov intenzivno varimo trakove preko šivov na strehah šotorov. S takšnimi trakovi bomo prekrili tudi šive na prigradah za počitniške prikolce. V vidu pa je tudi varjenje anorakov iz trenutno naj-sodobnejšega materiala, ki je za to na voljo, goretexa.

Tistim, ki slika premalo pove, zaupajmo da je možno variti na dva načina. Pri enem gre za topljenje vrhnjih slojev in traku ter neposredno za tem za močno stiskanje teh razmehčanih mest, da nastane tako homogena plast, pri kateri ni več mogoče narediti ločnice med posameznimi deli. Pri drugem načinu stalimo plastificirani sloj v direktnem dotiku na vroči zagozdi. Tudi v tem primeru stalimo sloja na enem in drugem kosu, ki jih takoj zatem stisnemo. Kar dobimo je varjeni šiv, zahtevane trdnosti in, to je najpomembnejše, brezhibno vodotesnost.

Dokler delo na varilnem stroju ne bo utečeno bo šlo počasneje od rok, potem pa bo mogoče doseči napovedane hitrosti dela, te pa se gibljejo, do 16 metrov šiva na minuto.

Teh 16 metrov je bolj ali manj teoretičnih zato, ker je treba hitrost delovanja stroja prirediti z manipulacijo številnih stikal in gumbov glede na material, ki ga varimo. Hitrost je treba prilagoditi tudi ustrezno šivu, ker je razlika, če varimo ravni šiv ali pa vijugastega, kot je to pri konfekciji oblačil.

Do izteka leta 1979 še niso uredili zračnega vleka, kar je za nemoteno (beri: zdravo) delo ključnega pomena.

Znano je, da postaja v naši, prilično težki gospodarski situaciji, modernizacija strojnega parka komaj rešljiva. Nakup tega stroja pa dokazuje, da skušamo čeprav z največjimi naporji, loviti korak s tistimi, ki so pred nami.

O. L.

Nekaj o delu DITT Jarše

Leto 1979 se je izteklo in spet se sprašujemo, kaj smo v minulem letu naredili, hkrati pa delamo načrte za naprej. Ob tej priliki bi rad povedal, kaj vse smo delali člani društva DITT Jarše.

Ena izmed nalog društva je, da skrbi za strokovno izobraževanje svojih članov. V ta namen smo organizirali več strokovnih ekskurzij in predavanj. Aktivnost društva je bila največja spomladi in jeseni. V zadnjem času smo organizirali dve predavanji. Novembra nam je predaval tov. Janez Rojc o optimizaciji proizvodnega programa s pomočjo linearnega programiranja. 21. 11. pa je imel predavanje o odpravi na MOUNT Everest 1979 vodja te dprave tov. Tone Škarja. V tem času smo planirali obisk zagrebškega tekstilnega kombinata, vendar ga nismo realizirali, ker nismo imeli prostih sobot v času, ko so v kombinatu delali.

Za leto 1980 smo planirali več krajših ekskurzij v delovne organizacije v domžalski občini ali kamniški in eno daljšo strokovno ekskurzijo. Ugotovili smo namreč, da so daljše ekskurzije zaradi podražitve prevozov predrage in da imamo v naši okolici precej delovnih organizacij, ki jih poznamo samo po imenu, ne pa podrobneje. Tudi pri njih se lahko naučimo marsikaj koristnega.

Seveda imamo v načrtu tudi več strokovnih predavanj in v zvezi s tem bi želel, da bi naši člani ta

predavanja obiskali v večjem številu kot so jih v letu 1979.

Predsednik društva,
Alojz Pušlar

Uspelo srečanje

Bližina novega leta nas je mladince DO Induplati vzpodbudila, da smo pregledali, kakšno in kako uspešno je bilo delo mladinske organizacije v letu 1979. Ugotovili smo, da bi lahko delali precej uspešneje in da je naše delo v drugi polovici leta zaspalo. Vsi smo bili mnenja, da je število delavcev mlajših od 27 let, ki so včlanjeni v naše vrste, odločno premajhno. Ker pa se je tekom leta javilo 10 delavcev, ki so želeli postati člani naše OOZM in ker bi želeli mladinci popestniti naše delovanje ter se bolj spoznati med seboj, smo v soboto, 22. decembra organizirali novoletno srečanje. Dobili smo se v gostilni »Zučko« v Preserjahu. Na začetku je bila majhna slovesnost, na kateri smo sprejeli nove člane v našo organizacijo. Po večerji smo zaplesali ob zvokih »konservirane« glasbe. Ozvočenje nam je posodil naš glasbeni entuziast Ludvik Kramberger. Kljub bojazni gostilničarja, ki je vedno v strahu, kadar prireja podobne zabave, je vse ostalo celo in nepoškodovano. Se več! Ko smo se poslavljali, je rekel, da je prijetno presenečen in da je dobil dobro mnenje o mladincih iz naše DO. Tudi mi smo bili zadovoljni z organizacijo in postrežbo ter bi si želeli več podobnih srečanj.

Naj na koncu predstavim vse novosprejele člane naše OO ZSMS!

Ti so: Drago DERVARIC, Bojan KOROSEC, Jelena PAVASOVIĆ, Mira PAVIĆ, Bernarda BREZNIK, Bojan IVNIK, Silvo ALEŠ, Miran MAKOVEC, Bojana OSOLIN in Marija STUPICA.

Frenk

Delovni pomenek v konfekciji Radomlje

Vzгляд naj bo

Z zadnjo številko Konoplana v lanskem letu smo končno predstavili najvzlednejše delavke oziroma delavce iz vseh obratov v TOZD Proizvodnja in TOZD Konfekcija. Upam, da so predstavljeni to tudi ostali. Med nami pa je na srečo še veliko takih, za katere lahko rečemo: »Vzгляд naj bodo!« Zato mislim, da je prav, če z rubriko nadaljujemo.

Če ste drugačnega mnenja, pišite v uredništvo, svetujte, posredujte svoje želje, predloge. Le s skupnimi močmi bomo naredili glasilo bolj zanimivo, koristno in res naše!

Na sestanku uredniškega odbora smo se domenili, da za to številko poiščemo vzgledno delavko v TOZD Maloprodaji, natančneje v naši industrijski prodajalni v Jaršah. Delavke v prodajalni so prepričane, da je to njihova sodelavka MAJDA ZAVRSNIK. Na moje vprašanje, zakaj, se je glasil odgovor: »Majda je pridna in požrtvovalna. Zaradi obolenja hrbtenice je invalidsko upokojena in dela le po štiri ure. A dela, in to dobro, čeprav bi lahko ostala doma.« Majda Završnikova je šivilja, oz. boljše, krojilja zaves v šivalnici TOZD Maloprodaje. V Induplati dela sedemnajst let, od teh pa prvih deset v konfekciji.

V pogovoru je povedala naslednje:

Ko sem prišla v Induplati, sem pričela delati v konfekciji (ki je bila takrat še v Jaršah). Najprej sem šivala, potem pa krojila prevleke za ležalnike, šotore in podobno. Bila sem mlada, urna in nobeno delo mi ni bilo naporno. Na bolezen še pomislila nisem. Z leti pa se je pojavila bolezen. Ni-

sem več mogla dvigovati težkih artiklov, to pa je bila sestavina našega dela. Kljub temu sem se še nekaj časa trudila in trpela. Ko pa le ni šlo več, sem zaprosila za premostitev na manj naporno delo, kjer mi ne bi bilo treba dvigovati težkih bremen. Ravno tedaj se je oblikovalo novo delovno mesto — šivanje zaves za našo prodajalno oz. za naše kupce. To je bilo pred osmimi leti. No, želja, da bi bila premeščena na ta dela, se mi je izpolnila in tako sem postala prva šivilja zaves v naši TOZD. V začetku sem delala v nekem malem prostoru v prodajalni, ki je bil menda prvotno namenjen govorilnici. Delo se je množilo, kmalu ga sama nisem več zmogla in dobila sem sodelavko. Tudi prostor je postal pretesen, zlasti ko je bilo naročil že toliko, da je bilo za delo potrebno več delavk. Tudi že nismo delale le za posamezne naročnike. Vedno več je bilo naročil celih partij zaves za šole, gostinske objekte, banke in druge poslovne objekte. Tako smo se iz že nekoliko razšir-

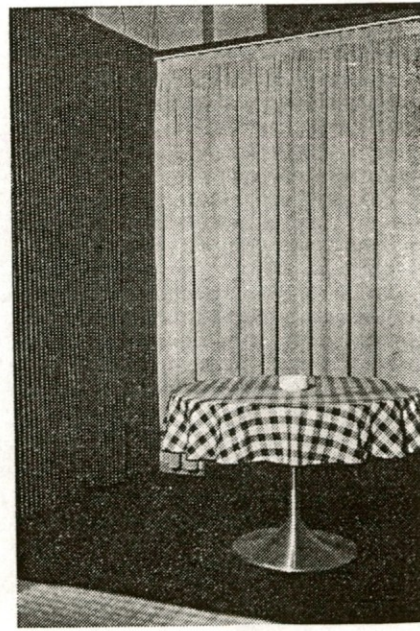
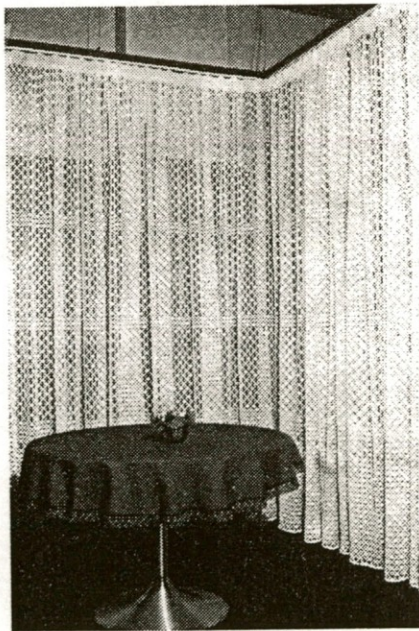
Majda Završnik

jenega prostora v stavbi, kjer je prodajalna, preselile v »barako«, in tu smo še sedaj.

Krojim zaves, od časa do časa, ko me zabolijo noge, pa tudi sedem za šivalni stroj. Delam rada, zato se potrudim, čeprav mi vedno ni lahko. S sodelavkami se dobro razumemo. Bolezen pa naredi svoje, tako da nisem več tako sproščena kot sem bila včasih. Večkrat se še spomnim na staro konfekcijo. Takrat je bilo res lepo...

Urednica

Uspela razstava

V času od 5.—15. 12. 1979 smo razstavljali naše izdelke v prostoru Potrošniško informativnega centra v Ljubljani. Razstava je bila dobro obiskana.

Ob tej priložnosti smo izvedli anketo, rezultate katere boste izvedeli v naslednji številki Konoplana.

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI

Pred nekaj dnevi se je iztekla »šola v naravi«, ki jo je organiziralo presersko športno društvo PARTIZAN za peti razred osnovne šole v Preserjah (od 7.—12. jan.). Otroci so smučali v Mojstrani (tako kot lani) z vaditelji iz Telesnokulturne skupnosti Domžale.

Tov. Mira Turkova, med. sestra v naši obratni ambulanti, ki je aktivistka TVD Partizana Preserje, mi je tik pred novim letom povedala, da so sredstva za financiranje »šole v naravi« prispevale nekatere DO, osnovna šola, krajevna skupnost, TKS Domžale, 120 starih tisočakov pa so za svoje otroke pripisovali starši.

Od vseh stroškov je daleč najdražji prevoz, ki postaja že problem prirejanja takšnih prireditev (lani je stal prevoz 16.000 din). V okviru KS prireja društvo tudi »športno značko« za malčke VVZ in male šole. TVD Partizan Preserje telesnokulturno vzgaja 120 otrok.

V novem letu mu želimo veliko uspehov pri nadaljnjem delu!

Urednica

ZAHVALA

Z možem in štirimi otroci smo ostali na pragu letošnje zime brez strehe nad glavo. Ponoči 24. novembra so ognjeni zublji upepelili naš dom v Šinkovem turnu.

V tej hudi sili so nam znanci in prijatelji pomagali. Tem vsem bi se rada zahvalila. To so sodelavci iz tkalnice, pripravljavnice in oplemenitilnice. Zahvaljujem se tudi osnovni organizaciji sindikata tkalnice, izvršnemu odboru konference sindikata Induplati, odboru Samopomoči.

Mimo naštetih želim to zahvalo nasloviti na vse, ki so mi v tej sreči kakorkoli pomagali.

Jožica PUČKO

REŠITEV NOVOLETNE KRIŽANKE

Prvo nagrado dobi DANA PAVLIN, ostale tri nagrade pa Matjaž Pavlin, Tone Šuštar in Vilma Jerman.

Pravilna rešitev:

TOVORNJAK, INOVACIJA, RODIN, HVT, ARARA, LAO, NE, ERHARD, IVI, RV, A, COLA, AAR, ILORIN, IB, NJ, ODE, GLASBA, OERSTED, LOK, TAR, VLTAVA, GRANATA, B, OKAPI, POUK, EDDA, LAN, START, SKALAR, E, JOTA, AALTO, ET, TK, Z, RO, ARMIRAN, NIKO, ABBA, UP, U, ATENE, RAK, MOČNIK AS, DIANA, ITO, RA, TROBENTA, IC, PAIR, BANANA, TITAN, AS.

Krvni pritisk

Kolikšen naj bo normalen krvni pritisk,

da ne bo prišlo do bolezni, ki so posledica visokega krvnega pritiska? V prejšnjih desetletjih se je ukoreninila domneva, po kateri naj bi bila zgornja vrednost pritiska toliko nad 100, kolikor je bolnik star. Bolnik, star 70 let, naj bi imel zgornji pritisk 170. Preiskave zadnjih let pa so takšna gledanja ovrгла. Kaj pravzaprav povedo številke, s katerimi izražamo krvni pritisk? Krvni pritisk označimo z dvema vrednostma. Zgornji pritisk (sistolni) izmerimo v hipu, ko srce potisne kri v žile. Spodnji pritisk (diastolni) pove, s kolikšno silo kri pritiska na steno žil v času, ko je srčna mišica ohlapna.

Za merjenje krvnega pritiska uporabljamo aparate — sfigmomanometre. Aparat sestavljajo: navpično stoječa steklena graduirana cevka, ki ima na dnu rezervoar z živim srebrom. Cevka je spojena z gumeno manšeto, ki jo pri meritvah pritiska ovijemo okrog nadlehti. S črpanjem zraka v manšeto iz gumene bučke pritisk v manšeti naraste in vzporedno zraste tudi višina živega srebra v stekleni cevki. Brž ko sta pritisk v manšeti in pritisk v žili enaka, slišimo s slušalko v komolčnem zgibu zvok utripalnice. To je zgornja vrednost krvnega pritiska. Vrednost spodnjega pritiska pa zabeležimo, ko ob spuščanju zraka iz manšete zvoka utripalnice več ne slišimo.

Poleg navedene oblike merilnika krvnega pritiska uporabljamo še druge, od katerih se je za domačo rabo najbolj obnesla tista z manometrom v obliki ure (sfigmomanometer na anaeroid).

(Nadaljevanje prihodnjič)

OBVESTILO

Kdor ima vse številke Konoplana letnika 1978 in 1979 in jih želi dati v vezanje, naj jih prinese v uredništvo Konoplana do 31. 1. 1980! Številke naj bodo zložene po vrsti in v ustrezni vrečki z naslovom lastnika!

Plačilo računa po dejanskih stroških pri prevzemu.

ZAHVALI

Ob nenadni izgubi moje
dobre mame

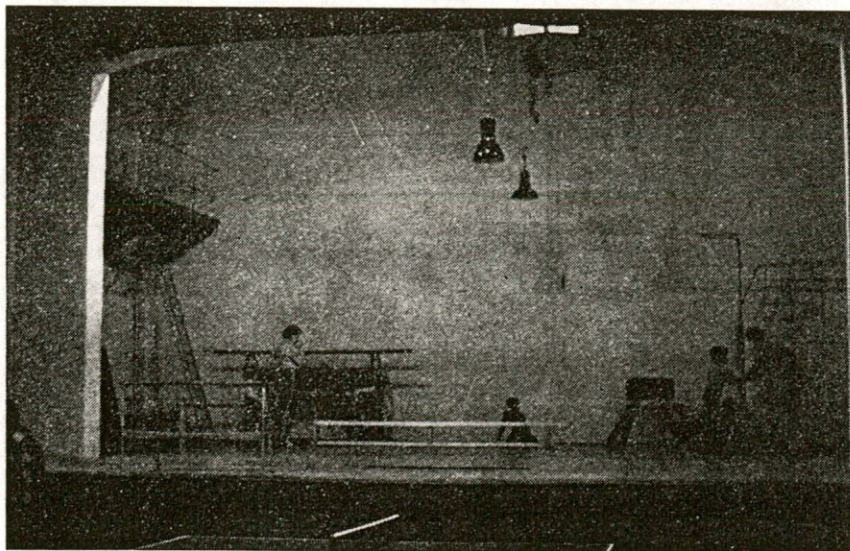
MARJANE RIFELJ

so mi bile besede utehe in sožalja v veliko tolažbo. To pozornost bom vedno cenila in sem zanjo hvaležna vsem, ki ste z menoj sočustvovali. Rada bi se zahvalila tudi za cvetje, katerega ste ji darovali na zadnje pot.

Vsem prisrčna hvala
hčerka Majda, por. Korošec
Nožice, Homec, decembra
1979

Ob smrti mojega dobrega
očeta se iskreno zahvaljujem
vsem sodelavkam in sodelavcem
iz pripravljavnice za izrečena
sožalja, venec in denarno pomoč.

Jože GERBEC

Pogled v našo sindikalno dvorano med uro telovadbe za cicibane, ki jo vodi Jelka

obvestila iz kadrovske službe

TOZD PROIZVODNJA

Vstopi:
 1. Birk Rajko, tekst. tehnik, moj. izmene v tkal., vstopil 3. 12. 1979,
 2. Kaurin Miroslav, mikanje v predilnici, vstopil 19. 12. 1979.

Izstopi:
 1. Kos Darko, pom. mojstra, izstopil 8. 12. 1979,
 2. Rogelj Anton, vodja ŠRS, inval. upokojen z dnem 31. 12. 1979.
 3. Huber Marija, previjanje, upokojena z 31. 12. 1979,
 4. Urankar Heda, previjanje, premeščena v TOZD Konf., obr. Peče z dnem 31. 12. 1979,
 5. Urankar Ivica, previjanje, premeščena v TOZD Konf., obrat Peče, z dnem 31. 12. 1979,
 6. Mal Ivanka, previjanje, premeščena v TOZD Konf., obrat Peče, z dnem 31. 12. 1979,
 7. Cerar Marija, previjanje, premeščena v TOZD Konf., obrat Peče, z dnem 31. 12. 1979,
 8. Rebolj Mira, previjanje, premeščena v TOZD Konf., obrat Peče, z dnem 31. 12. 1979.

TOZD Konfekcija:

Vstopi:
 1. Okoren Franc, ključavničar, vstopil 17. 12. 1979,
 2. Miklavčič Nevenka, šivilja v obratu Mokronog, vstopila 15. 12. 1979.

Delovna skupnost skupnih služb:

Izstop:
 1. Cigula Jera, del. v sklad. got. izd., premeščena v TOZD Konfekcija, obrat Peče, z dnem 31. 12. 1979.

POROČILI SO SE:

STRNAD DANIELA, previjanje v predilnici in DRČAR MARJAN, mikanje.
 ŠKARJA DRAGICA, obr. Mokronog, poročena JENE.
 Iskreno čestitamo!

ZAHVALA

Ob nenadni smrti mojega dragega očeta

ALOJZA LAVRINCA

se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz sukalnice za izrečeno sožalje in denarno polož.

hči Mira Rebolj

POROČILO O GIBANJU OD ZA NOVEMBER 1979

Vrednost točke za mesec november je ostala v isti višini din 0,0600. Stimulativni del osebnega dohodka je bil izplačan v sledeči višini:
 R-D-Z za TOZD-1, TOZD-4 in DSSS je znašal 102,5 %.
 R-D za TOZD-1, TOZD-4 in DSSS je znašal 102 %.
 TOZD Maloprodaja — prodajalna v Jaršah 115 %.
 — prodajalna v Beogradu 113 %.
 Povprečno izplačani osebni dohodki so se gibali sledeče:

TOZD Proizvodnja din 5.785.—
 TOZD Maloprodaja din 7.299.—
 TOZD Restavracija in poč. domovi din 6.646.—
 TOZD Konfekcija Radomlje din 5.721.—
 Delovna skupnost skupnih služb din 8.029.—
 Pregled osebnih dohodkov za mesec november za delo v polnem delovnem času, ob normalnih delovnih pogojih in polni oceni zahtevnosti del oz. nalog:

Razred	TOZD Proizvodnja						TOZD Malop.	TOZD Rest.	TOZD Konf.	DSSS
	pred.	prip.	tkal.	oplem.	vzdr.					
4000—4500	10	10	8	13				29	7	
4500—5000	9	22	50	8	5			1	20	
5000—5500	19	24	41	14	4			2	49	
5500—6000	25	33	46	17	10	3		3	47	
6000—6500	7	16	27	12	11	3		5	28	
6500—7000	3	3	14	5	3	9		4	18	
7000—7500	3	3	7	10	2	3		1	9	
7500—8000	3	2	10	4	1				8	
8000—9000	2		2	5	3			2	3	
9000—10000		1	1		3				2	
nad 10000	1			2	2	3		1	11	
Skupaj	82	114	206	90	44	21		19	224	
Najnižji OD	4244	4004	4105	4118	4511	5509		4957	4069	
Najvišji OD	11549	9855	9733	10883	13848	13453		11540	17017	
Povprečni OD	5695	5500	5663	6010	6639	7299		6746	5721	

Bolniški izostanki v mesecu oktobru 1979

TOZD	Štev. zaposl.	Izost. zaradi boleznih	Izost. zaradi nesreč	Izost. zaradi nege in spr.	Izost. zaradi noseč. in porod.	Izost. zaradi pod. por. dop.	Skupaj	Skupaj izp. ur zaradi boln.
Proiz. izd. iz sintetičnih vlaken	556	2	4,81	0,61	0,57	0,96	0,74	7,69
Industrijska prodajalna	23	—	5,33	—	0,76	—	4,35	10,44
Restavr. in počit. domovi	22	1	7,34	—	0,70	4,55	6,52	19,11
Konfekcija	268		6,81	0,74	1,51	2,17	3,61	14,84
Del. skupnost skupnih služb	164		3,99	—	0,29	1,83	0,30	6,41

Povprečni izostanki za celotno podjetje: zaposlenih 1033 delavcev, 3 vajenci

Izostanki radi boleznih	6,04 %
Izostanki radi nesreč	0,52 %
Izostanki radi noseč. in porod.	1,47 %
Izostanki radi pod. por. d.	1,62 %
Skupaj	9,65 %

Izdaja v 1400 izvodih DO INDUPLATI Jarše n. sol. sub. o. Uredniški odbor: Alojz PUŠLAR, Marinka GROSELJ, Majda VRHOVNIK, Marija JEMC, Janez KOSMAČ, Cilka MRĐENOVIC, Ingo PAŠ, Janko UKMAR in Ivana SEIFERT — odgovorni urednik. Natisnila tiskarna Učnih delavnic v Ljubljani. Konoplan je oproščen plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421-1/72 od 8. aprila 1974)